

[ସଂଗୀତ] ପୂର୍ବ ବକ୍ତୃତା ରେ ମୁଁ ଗଣନର ବିଷୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲି ଏବଂ ଆମେ ଏହାର historical ଚିହ୍ନିତ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲୁ ଯାହା ଗତ କିଛି ଶତାବ୍ଦୀ ମଧ୍ୟରେ ବିଷୟଟି କିପରି ବିକଶିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତା' ପରେ ଆମେ ପ୍ରଥମ ଗଣନର ମ fundamental ଲିକ ନୀତି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲୁ । ନୀତି ହେଉଛି ଯୋଗ ନୀତି ଯାହାକି କେବଳ କହିଥାଏ ଯେ ଯଦି ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାରର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଅନେକ ଉପାୟ ଅଛି ତେବେ ଅନ୍ୟ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଅନେକ ଉପାୟ ଅଛି ତେବେ ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଉତ୍ତର କରିବାର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା କ'ଣ ତେଣୁ ଏହା କେବଳ ଯୋଗ କରୁଛି । ଗଣନର ଦ୍ୱିତୀୟ ମ fundamental ଲିକ ନୀତିକୁ ଗୁଣନ ନୀତି କୁହାଯାଏ ଯେଉଁଥିରେ ଆମେ ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ଘଟଣାର ଏକକାଳୀନ ଘଟଣାକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରକାର ଅଟେ ତେଣୁ ଯଦି ଗୋଟିଏ ଘଟଣା m ଉପାୟରେ ଘଟେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏକ ଘଟଣା n ଉପାୟରେ ଘଟେ ତେବେ ଉଭୟ କେତେ ଉପାୟରେ ଏକାଠି ହୁଅନ୍ତି । ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଆମେ କହିଥାଉ ଯେ ପ୍ରଥମେ ହୁଏ ତାପରେ ଦ୍ୱିତୀୟଟି ହୁଏ କିମ୍ବା ଦ୍ୱିତୀୟଟି ହୁଏ ତାପରେ ପ୍ରଥମଟି ହୁଏ କିମ୍ବା ଏହା ଏକକାଳୀନ ହୋଇପାରେ । o ତାପରେ ଏହା ଗୁଣନ ହୋଇଯାଏ ଯାହାକି n ର ମୋଟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ସଂଖ୍ୟା ଅଟେ ତେଣୁ ଆସନ୍ତୁ ଏହି ଜିନିଷକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଉଦାହରଣକୁ ଦେଖିବା ଜାରି ରଖିବା ତେଣୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମସ୍ୟାଟି ଏହିପରି ଛଅ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରାକୃତିକ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ ହୋଇପାରିବ ଯାହାର ପ୍ରଥମ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଆହା । ଅଙ୍କ ହେଉଛି ପ୍ରଥମ ନୁହେଁ ବରଂ ପଞ୍ଚମ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଅଙ୍କ ଅଟୁଥା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଆହା ଆମେ ଅନୁମାନ କରୁ ଯେ ଶୂନ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅଛି କାରଣ ଜି ଶୂନ୍ୟ ଏଠାରେ ଏକ ଅଙ୍କ ହୋଇପାରେ ତେଣୁ ଆମେ ଶୂନ୍ୟକୁ ଏଠାରେ ଆହା ବୋଲି ଅନୁମାନ କରୁ ତେଣୁ ଆସନ୍ତୁ ସମାଧାନକୁ ଦେଖିବା । ପ୍ରଥମ ଅଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଅଛି ତେଣୁ 2 4 6 8 ର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ଯାହା ହେଉଛି 4 ଟି ଉପାୟ ଅଛି ଠିକ ଅଛି ପ୍ରଥମ ଅଙ୍କ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଆମେ ଛଅ ଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କହୁଛୁ ତେଣୁ ପ୍ରଥମ ଅଙ୍କ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ତେଣୁ ଆମେ ଏହା କହୁଛୁ । କାରଣ ଆମେ ତୃତୀୟ ଏବଂ ପଞ୍ଚମ ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକ କଣ୍ଠିଶନ ରଖିଛୁ କାରଣ ପ୍ରଥମ ଦ୍ୱିତୀୟ ଚତୁର୍ଥ ଏବଂ ଷଷ୍ଠ ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକ ଏପରିକି ପ୍ରଥମ ଅଙ୍କକୁ ଚାରୋଟି ଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଚୟନ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଚତୁର୍ଥ ଏବଂ si | xth ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି 0 2 ଚାରି ଛଅ ଆଠରୁ ହୋଇପାରେ ଯାହାର ଅର୍ଥ ପା five ଚତୁର୍ଥ ପା five ଚତୁର୍ଥ ଉପାୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଁ ଏଠାରେ ଗୁଣନ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରିଅଛି, ଯାହା ହେଉଛି ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଙ୍କକୁ ପା ways ଚ ଉପାୟରେ ଚୟନ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଚତୁର୍ଥ ଅଙ୍କକୁ ପା ways ଚ ଉପାୟରେ ଚୟନ କରାଯାଇପାରିବ । ଷଷ୍ଠ ଅଙ୍କକୁ ପା ways ଚ ଉପାୟରେ ଚୟନ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଏକତ୍ର ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ, ତେଣୁ ପା five ଚତୁର୍ଥ ପା five ଚତୁର୍ଥ ଉପାୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଲୁ ଦେଖିବା ତୃତୀୟ ଏବଂ ପ fifth ଚତୁର୍ଥ ଅଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଏକ ଚିନି ପା five ଚ ସାତ କିମ୍ବା ନଅ ହୋଇପାରେ । ତୃତୀୟ ଅଙ୍କ ବାଛିବାର ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟ ଏବଂ ପଞ୍ଚମ ଅଙ୍କ ବାଛିବା ପାଇଁ ପାଞ୍ଚଟି ଭିନ୍ନ ଉପାୟ ଯାହା ପାଞ୍ଚରୁ ପାଞ୍ଚଟି ଅଟେ ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ପ୍ରଥମ ଅଙ୍କକୁ ଚାରୋଟି ଉପାୟରେ ବାଛି ପାରିବା ଯେ second ଚତୀୟ ତୃତୀୟ ଚତୁର୍ଥ ପଞ୍ଚମ ଏବଂ ଷଷ୍ଠଟି ପାଞ୍ଚଟିରେ ଚୟନ କରାଯାଇପାରିବ । ଉପାୟ ତେଣୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଏହିପରି ଛଅ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଚାରିରୁ ପାଞ୍ଚକୁ ପାଞ୍ଚରୁ ପାଞ୍ଚକୁ ଅବଶ୍ୟ ରୂପେ ଏହାକୁ ବ multip ାଇ ପାରିବ ଏବଂ ତା' ପରେ ଉତ୍ତରଟି ବାର ହଜାର ପାଞ୍ଚ ଶହ ହେବ । ଏହିପରି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଅଛି, ମୋତେ ପୁନର୍ବାର ପୁନରାବୃତ୍ତି କିମ୍ବା ସମୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ six ଟି ଅଙ୍କ ଅଛି ଯାହାକୁ ଆମେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ fashion ଙ୍ରେ ଏହି ଛଅ ଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବାଛିବା ପାଇଁ ଚାହୁଁଥିଲୁ ତେଣୁ ଆମେ କହିଲୁ ଯେ ତୃତୀୟ ଏବଂ ପଞ୍ଚମ ଅଙ୍କ ଅଛୁତ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଯଦିଓ ଆମେ କରିଥାଉ । ପ୍ରଥମ ଅଙ୍କ ବାଛିବା ପାଇଁ ଆମକୁ ଦୁଇ ଚାରି ଛଅ ଶହରୁ ବାଛିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତେଣୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଅଛି ଚାରିଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବଶିଷ୍ଟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଇଁ ପାଞ୍ଚଟି ଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଚୟନ କରାଯାଇପାରିବ ତେଣୁ ପାଞ୍ଚ ଅଙ୍କ ଯାହା ହେଉଛି ପ୍ରଥମ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆହା ଦ୍ୱିତୀୟ ତୃତୀୟ ଚତୁର୍ଥ ପ fifth ଚତୁର୍ଥ ଏବଂ ଷଷ୍ଠ ଅଙ୍କକୁ ସେମାନେ ପା five ଚତୁର୍ଥ ଉପାୟରେ ପାଞ୍ଚର ପା five ଚ ଉପାୟରେ ବାଛି ପାରିବେ । ଏକ ଗଣିତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସମସ୍ୟା ହେଉଛି n ଗଣିତଜ୍ଞମାନେ ଅଛନ୍ତି ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଣିତଜ୍ଞ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଅନ୍ୟ ଗଣିତଜ୍ଞଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ଠିକ ଗୋଟିଏ ସମସ୍ୟା ତେଣୁ କେତେ? ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକେ n ମାଲନସ୍ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଗଣିତଜ୍ଞଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତି, ସେଠାରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ n ଗଣିତଜ୍ଞ ଅଛନ୍ତି, ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଅନ୍ୟ n ମାଲନସ୍ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତି ତେଣୁ ଏହା ଗୁଣନ ନୀତି n କୁ n ମାଲନସ୍ ମଧ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୁଏ, ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗଣନାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଦୁଇଥର ଗଣନା କରାଯାଏ । କାରଣ ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଯଦି ମୁଁ ଗଣିତଜ୍ଞ ଗଣିତଜ୍ଞଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରେ ତେବେ ମୁଁ ଏହାକୁ ପୁଣି ଥରେ ଗଣନା କରିସାରିଛି, ମୁଁ କହୁଛି ଗଣିତଜ୍ଞ ଗଣିତଜ୍ଞଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରିବେ ଯାହା ଦ୍ୱ two ାରା ଦୁଇଗୁଣ ହେବ ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଉଛି ଯାହା ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବେ । ସମସ୍ୟା ତେଣୁ ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି n ରେ n ମାଲନସ୍ ରେ ଦୁଇଥର ଗଣନା କରାଯାଏ ତେଣୁ ଆମକୁ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତଥାପି ଏଠାରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦୁଇଥର ଗଣନା କରାଯାଏ ତେଣୁ ଆମେ ପ୍ରକୃତରେ ଗୁଣନ ନୀତି ପ୍ରୟୋଗ କରିଛୁ କିନ୍ତୁ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମସ୍ୟାରେ ଅଳ୍ପ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ । ଆହା ମୋତେ ଆଉ ଏକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ଦିଅ, କେଉଁଠାରେ 10 ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଟେଲିଫୋନ୍ କୋଡ୍ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରିବ । ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ଅଙ୍କ ନଅ ଏବଂ ଚାରି ଏବଂ ତୃତୀୟ ଅଙ୍କ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ତେଣୁ ଯଦି ଆପଣ ଏହାକୁ ଦେଖନ୍ତି ତେବେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ନଅ ଭଳି ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ତେଣୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ଅଙ୍କ ଠିକ ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ଯାହାକୁ ଆପଣ ଚାରିଟି ଠିକ କରୁଛନ୍ତି ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୃତୀୟ ଅଙ୍କ ନୁହେଁ । ଶୂନ୍ୟ ତେଣୁ ତୃତୀୟ ଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଏକ ଦୁଇ ଚିନିରୁ ନଅ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇପାରେ ତେଣୁ ନଅଟି ଉପାୟ ଏବଂ ଚତୁର୍ଥ ସ୍ଥାନ ଦଶମ ସ୍ଥାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମେ ଶୂନ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଦୁଇରୁ ନଅ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିପାରିବ ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଦଶଟି ଉପାୟ ଅଛି ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଗୁଡ଼ିକ ସାତ ତେଣୁ ଗୁଣନ ଦ୍ୱାରା । ନୀତି ତେଣୁ ଗୁଣନ ନୀତି ଦ୍ୱ total ାରା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସଂକେତ ସଂଖ୍ୟା ନଅରୁ ଦଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶକ୍ତି ସାତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିରେ କେତେ ଭିନ୍ନ ଶବ୍ଦ ଅଛି ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଯଦି ମୁଁ x ଫ୍ଲ୍ସ y ଫ୍ଲ୍ସ z ଫ୍ଲ୍ସ t କୁ ଏକ ଫ୍ଲ୍ସ b ଫ୍ଲ୍ସ c ଫ୍ଲ୍ସ d ଫ୍ଲ୍ସ ଏବଂ ବୋଲି ଭାବିଥାଏ । କୁହ ମୁଁ x ଏକ ଫ୍ଲ୍ସ x ଦୁଇଟି ଫ୍ଲ୍ସ xmy ଗୋଟିଏ ଫ୍ଲ୍ସ y ଦୁଇଟି ଫ୍ଲ୍ସ ynz ଗୋଟିଏ ଫ୍ଲ୍ସ z ଦୁଇଟି ଫ୍ଲ୍ସ zt ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ବିଚାର କରିପାରିବ ଯଦି ଆମେ ଏଠାରେ ଉପାଦକୁ ଦେଖିବା ତେବେ ଏହା କିଛି ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଦୁଇଟି ସେଟ୍ ର କାର୍ଟେସିଆନ୍ ଉପାଦ ସହିତ ସମାନ ପରି ଦେଖାଯାଏ । n ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରଥମ ସେଟ୍ ରେ ଚାରୋଟି ଉପାଦାନ ଅଛି ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ସେଟ୍ ରେ ପାଞ୍ଚଟି ଉପାଦାନ ଅଛି କାରଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶବ୍ଦ ଦ୍ୱ term ଚତୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶବ୍ଦ ସହିତ ଠିକ ଥରେ ଦେଖାଯିବ ଯେପରି ତୁମର xa ଫ୍ଲ୍ସ xb ଫ୍ଲ୍ସ xc ଫ୍ଲ୍ସ xd ଫ୍ଲ୍ସ xe ସମାନ ଭାବରେ ତାପରେ yayb etcetera ଏବଂ ଶେଷରେ tatbte ସହିତ | etcetera ତେଣୁ ଏହା ଦୁଇଟି ସେଟ୍ ର ଏକ କାର୍ଟେସିଆନ୍ ଉପାଦ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଚାରୋଟି ଉପାଦାନକୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ପାଞ୍ଚଟି ଉପାଦାନକୁ ନେଇ ଗଠିତ ହୋଇଛି ତେଣୁ ପ୍ରଥମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଟେସିଆନ୍ ଉପାଦର କ୍ରମ b ସହିତ ସମାନ । ହେଉଛି 4 ଏବଂ b ର କାର୍ଟେସିଆନ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଟିନାଲିଟି ପାଞ୍ଚ ଅଟେ

ତେଣୁ କ୍ରମ b ର କାର୍ଡିନାଲିଟି ଚାରୋଟିରୁ ପାଞ୍ଚଟି ନୁହେଁ ଯାହାକି କୋଡ଼ିଏ ସହିତ ସମାନ

ତେଣୁ ଯଦି ଆମେ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ବିଚାର କରୁ ତେବେ ଏହି ସମସ୍ୟାର ବିଚାର ଭାଗକୁ ବିସ୍ତାର କରୁ ତେବେ ଆପଣ ଦେଖିପାରିବେ କି i m ଉପାଦାନକୁ ନେଇ ସେଟ୍ e କୁ ବିଚାର କର, n e ଉପାଦାନକୁ ନେଇ ସେଟ୍ e 2 ଏବଂ t e ଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ସେଟ୍ e 3 ଡାପରେ ଏହା e ଗୋଟିଏ କ୍ରମ ର ଉପାଦାନ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ହୁଏ ନାହିଁ | ଦୁଇଟି କ୍ରମ ଲିନି ନ ପ୍ରାକୃତିକ ସଂଖ୍ୟା ଯାହା n ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ହେଉଛି 1 ରୁ 2 ରୁ 3 ରୁ n ମାଲନସ୍ 1 ରେ n ସହିତ ସମାନ

ତେଣୁ ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଆମେ କହିଥାଉ ଯେ ଗୋଟିଏ ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ସମାନ ଦୁଇଟିରେ ସମାନ ଯାହା ଦୁଇଟି ଡିନୋଟି ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ଗୋଟିଏ ସହିତ ସମାନ | ଦୁଇଟିରେ ଡିନୋଟି ଯାହା ଛଅ ସହିତ ସମାନ ଏବଂ ଏକ ସମ୍ମିଳନୀ ଭାବରେ ଆମେ ଶୂନ୍ୟ ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ କୁ ଏକ ଆହା ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁ ଏହା ହେଉଛି ଅନ୍ୟ କିଛି ନୋଟିସ୍ ସହିତ ସମ୍ମିଳନୀ ବନ୍ଧାଯାଇ ରଖିବା ଯାହା ମୁଁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଆହାରେ ବ୍ୟବହାର କରିବି ଯାହା ଦ out ାରା ଏହା ପରିଣତ ହେବ | ଯଦି ଆମେ 0 ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ 1 କୁ ନେଇଥାଉ ତେବେ ନୋଟେସ୍ ର ସମ୍ମିଳନୀ ମଧ୍ୟ ରହିବ ଆମେ ଏକ ନେଟେସ୍ ଇଣ୍ଟିଗ୍ରାଲ୍ ର ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁନାହିଁ

ତେଣୁ ଏହା କେବଳ ମ positive ଲିନି ପରିଚିତ ଇଣ୍ଟିଗ୍ରାଲ୍ ପାଇଁ ଅଟେ ଏବଂ ଆମେ 0 ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ କୁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରୁ | କେନ୍ଦ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅତି ସରଳ ଯାହାକୁ ଆପଣ ଦେଖିପାରିବେ ଏହି n ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ n ସହିତ n ମାଲନସ୍ ଏକ ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ଆହା ସହିତ ମିଳିତ ବିଷୟର historical ଚିହ୍ନାଙ୍କିକ ବିକାଶ ବିଷୟରେ ମୁଁ ପୂର୍ବରୁ କହିଥିଲି, ସେଠାରେ କିଛି ସୂଚକ ଅଛି ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ଏହି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଭାରତୀୟ ଗଣିତଜ୍ଞଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଜଣାଶୁଣା | ଆହା ଯାହା ପ୍ରାକୃତିକ ସଂଖ୍ୟାର କ୍ରମାଗତ ଉପାଦାନ ଅଟେ, ତଥାପି ସେମାନେ ନୋଟେସ୍ n ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ଇସେଟେରା ବ୍ୟବହାର କରିନଥିଲେ ଏହି ନୋଟେସ୍ n ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ବାସ୍ତବରେ 1808 ମସିହାରେ ଆହା ଶ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ କ୍ରାମ ଦ୍ introduced ାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ସେଠାରେ ସୂଚାଯାଏ ଯେ ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ଗଣିତଜ୍ଞମାନେ କ୍ରମାଗତ ପ୍ରାକୃତିକ ଉପାଦାନ ଧାରଣା | ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଆଧୁନିକ ନୋଟିସ୍ ଶ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ କ୍ରାମ ଦ୍ eh ାରା ଅଠର ଶହ ଆଠରେ ଏହି ଆହା ନମ୍ବର ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ଜରୁରୀ ଅଟେ

ତେଣୁ ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଗୋଟିଏ ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ହେଉଛି ଦୁଇଟି ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ହେଉଛି ଦୁଇଟି ଡିନୋଟି ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ହେଉଛି ଛଅଟି ଆପଣ ଦେଖିପାରିବେ ଯେ ଏହା ଅତି ଶୀଘ୍ର ବ increases ିଥାଏ | ମୋତେ କେବଳ ଏହାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ଦିଅ, ଆମେ ଧାନ ଦେଇପାରିବା ଯେ n ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ବ increases େ | ଅତି ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ n ବ so ିଥାଏ

ତେଣୁ ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଯଦି ମୁଁ ଚାରୋଟି ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ କୁ ବିଚାର କରେ ତେବେ ଏହା ଚବିଶ ଚାରି ହୋଇଯାଏ ଯଦି ମୁଁ ପାଞ୍ଚ ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ କୁ ବିଚାର କରେ ତେବେ ଏହା ପାଞ୍ଚଟି ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ରେ ପରିଣତ ହୁଏ ଯାହା ଏକ ଶହ କୋଡ଼ିଏ ଛଅ ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ଛଅଟି ପାଞ୍ଚ ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ହୋଇଯାଏ ଯାହା ସାତ ଶହ କୋଡ଼ିଏ ଡାପରେ ସାତ ହୋଇଯାଏ | ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ସାତରୁ ସାତ ଶହ କୋଡ଼ିଏରେ ପରିଣତ ହେବ

ତେଣୁ ତୁମେ ତୁରନ୍ତ ଦେଖି ପାରିବ ଯେ ସାତୋଟି ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ଦ୍ୱାରା ସଂଖ୍ୟା ଅତି ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ବ increasing ୁଛି ଆମେ ପାଞ୍ଚ ହଜାର ଚାଳିଶକୁ ଆସିଲୁ ଏବଂ ତା' ପରେ ତୁମେ ପୁଣି ଦେଖି ପାରିବ କି ମୁଁ ଆଠଟି ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ରଖିଲୁ ତେବେ ପୁନର୍ବାର ମୋତେ ଏହି ଆହା ଦ୍ୱାରା ଗୁଣନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ | ଆଠ

ତେଣୁ ମୁଁ ଚାଲିଶ ହଜାର ପୂର୍ବ ଭଳି କିଛି ଭିତରକୁ ଯିବି ଯାହା ଦ 4 ାରା 4 ରୁ 10 କୁ ପାଖରୁ 3 ପ୍ରକାରର ଜିନିଷ ଏବଂ ତା' ପରେ ପୁଣି ଯଦି ତୁମେ କହିବ n 9 ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ 10 ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ଆମ୍ ସଂଖ୍ୟା ଅତି ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ବ increasing ୁଛି ଆହା କିନ୍ତୁ ଏହି ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ନୋଟିସ୍ | ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନର ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆପଣ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଥିବାର କରୁଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ | ଇଥର ଆପଣ ଆମ କମ୍ପ୍ୟୁଟିଂ କରୁଛନ୍ତି କିମ୍ବା ଆପଣ ସେଠାରେ ସର୍ବତ୍ର କାଲକୁଲସ୍ କରୁଛନ୍ତି, ଏହି ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ନୋଟେସ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ବହୁଳ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି ଏହାକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶବ୍ଦକୁ ଆସିବା ଯାହାକୁ ପର୍ମୁଟେସନ୍ କୁହାଯାଏ

ତେଣୁ n ର ଏକ ସେଟ୍ କ ପୃଥକ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ଏକ କ୍ରମାଙ୍କ କ'ଣ? ପୃଥକ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ak permutation କୁହାଯାଏ ସମସ୍ତ k permutations ର ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା npr ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ ହୋଇଛି npr ଦୁ sorry ଖୁବ npk ବେଳେବେଳେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଏହି npk ପରି ଲେଖା ହୋଇଛି

ତେଣୁ ବିଭିନ୍ନ ପୁସ୍ତକରେ ଆପଣ ବିଭିନ୍ନ ନୋଟେସ୍ ଦେଖିବେ ମୁଁ ଏହି ନୋଟେସ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବି ଏବେ ଦେଖିବା | ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ହେବ ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯଦି ଆମର ଏକ ଭିନ୍ନ ଉପାଦାନକୁ ନେଇ ଏକ ସେଟ୍ ଆଏ ତେବେ ସେଠାରୁ k ପୃଥକ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର କେତେ ଅର୍ଡର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିଆଯାଇପାରେ

ତେଣୁ ଦୟାକରି ଏଠାରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ ମୁଁ ଅର୍ଡର ହୋଇଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଷୟରେ କହୁଛି ଧରାଯାଉ n ଡିନୋଟି ସହିତ ସମାନ |

ତେଣୁ ଧରାଯାଉ ମୁଁ abc ଧରାଯାଉ ମୁଁ ଏଠାରେ ଡିନୋଟି ଉପାଦାନ ବିଷୟରେ ବିଚାର କରୁଛି ଧରାଯାଉ ଏହା ହେଉଛି ଏକ ସେଟ୍ ଏବଂ ମୁଁ ଏଠାରେ ଦୁଇଟି କହିବାକୁ ବାଛିବି | ମୁଁ abî କୁ ବାଛିପାରେ acî କୁ ବାଛିପାରେ bc କୁ ବାଛିପାରେ କିନ୍ତୁ ଯଦି ମୁଁ ଅର୍ଡର ହୋଇଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦେଖେ ତେବେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ baca ଏବଂ cb କୁ ଗଣନା କରିବି |

ତେଣୁ ମୁଁ npk ନୋଟେସ୍ ଦେଇଛି, npk କୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ପାଇଁ ଆସନ୍ତୁ ଏହି ଜିନିଷକୁ ହିସାବ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ଆଗକୁ ଯାଇପାରିବା ଯେପରି ପ୍ରଥମ ଉପାଦାନକୁ n ଉପାଦାନରେ ଚୟନ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଦ element ିତୀୟ ଉପାଦାନକୁ n ମାଲନସ୍ 1 ଉପାଦାନରେ ଚୟନ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ kth ଉପାଦାନ ଉପରେ | n ମାଲନସ୍ k ପୂର୍ବ ଗୋଟିଏ ଭେଲ୍ ରେ ବାଛନ୍ତୁ

ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣ ସାଧାରଣ ଗୁଣନ ନୀତି ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ

ତେଣୁ ସାଧାରଣ ଗୁଣନ ନୀତି ଦ total ାରା ସମୁଦାୟ ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି n ମାଲନସ୍ ମଧ୍ୟରେ n ମାଲନସ୍ ଦୁଇରେ ଏବଂ ଏହିପରି n ମାଲନସ୍ k ପୂର୍ବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ | ହେଉଛି npk

ତେଣୁ ଆମେ npk ok ପାଇଁ ଫର୍ମୁଲା ବିକଶିତ କରିଛୁ ଆମେ ଏହାକୁ ଦେଖିପାରିବା

ତେଣୁ ଏହା ପ୍ରକୃତରେ npk କୁ n ମାଲନସ୍ ରେ ଲେଖିବା ଏବଂ n ମାଲନସ୍ k ପୂର୍ବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେଖିବା ଏବଂ ମୁଁ n minu ଦ୍ୱାରା ଗୁଣନକୁ ବିଚାର କରେ | skn ମାଲନସ୍ k ମାଲନସ୍ ଏକରୁ ଡିନୋଟିଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ତା' ପରେ ସମାନ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱାରା n ମାଲନସ୍ k କୁ n ମାଲନସ୍ k ମାଲନସ୍ ଗୋଟିଏରେ ବିଭକ୍ତ କର ଏବଂ ଏହିପରି ଡିନୋଟି ଦୁଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତେବେ ଏହି ସଂଖ୍ୟା କିଛି ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଯଦି ତୁମେ ଦେଖିବ ସଂଖ୍ୟାଟି n ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ହୋଇଯାଏ | ଏବଂ ନାମଟି ହେଉଛି n ମାଲନସ୍ k ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ଯାହା ଦ n ାରା npk ର ଏକ ବିକଳ୍ପ ଏକ୍ସପ୍ରେସନ୍ n ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ n ମାଲନସ୍ k ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ଦ divided ାରା ବିଭକ୍ତ ହୋଇଛି ଯାହା ଦ well ାରା ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହା k ଠାରୁ କମ୍ କିମ୍ବା ସମାନ ହେବା ଉଚିତ ଯାହାକି n ଆହା ଠାରୁ ସମାନ କିମ୍ବା ସମାନ | ପ୍ରକୃତରେ n ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯଦି ଆପଣ ସମସ୍ତ n କୁ ବାଛନ୍ତି ତେବେ ସେଠାରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଜିନିଷ ସେଠାରେ ରହିବ ତାହା n ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ହୋଇଯିବ

ତେଣୁ ମୋତେ ପୁନର୍ବାର ଏହାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ଯଦି ଆମେ n ଭିନ୍ନ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବିଚାର କରିବା ତେବେ ତାହା ହୋଇଯିବ | npn ସହିତ ସମାନ ଯାହା n ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ n ମାଲନସ୍ n ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ଦ divided ାରା ବିଭକ୍ତ ଯାହା n ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ଶୂନ୍ୟ ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ଦ divided ାରା ବିଭକ୍ତ ଯାହା n ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ କାରଣ ଶୂନ୍ୟ ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ହେବାକୁ ଯାଉଛି

ତେଣୁ ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଯଦି ମୁଁ ଦୁଇଟି e କୁ ବିଚାର କରେ ଲେମ୍ବେଟ୍ସ୍ a ଏବଂ b ତେବେ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା abba ହେବ

ତେଣୁ ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି 2 କିମ୍ବା 2 ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ଯଦି ମୁଁ 3 abc କୁ ବିଚାର କରେ ତେବେ ଏହା abcacbbcabaccab ଏବଂ cbc ହୋଇଯିବ

ତେଣୁ ସମୁଦାୟ ସଂଖ୍ୟା ଛଅ ହୋଇଯିବ ଯାହା ଡିନୋଟି ଫ୍ୟାକ୍ଟୋରିଆଲ୍ ବ୍ୟତୀତ ଡିନୋଟି ନୁହେଁ ଯଦି ଆମେ ପୁନରାବୃତ୍ତିକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ ତେବେ ଉତ୍ତର ବଦଳିଯିବ

ତେଣୁ k ରେ ନିଆଯାଇଥିବା n ବିଭିନ୍ନ ବସ୍ତୁର କ୍ରମାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଯେଉଁଠାରେ ପୁନରାବୃତ୍ତି ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ n ପାଖରୁ k ଆହା କାରଣ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନରେ ମୁଁ n କୁ ବିଚାର କରୁଛି ଯେକ any ଶିକ୍ଷି n କୁ ବିଚାର କରିପାରିବି | କାରଣ ପୁନରାବୃତ୍ତି n କୁ nk ସମୟରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ

ତେଣୁ ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଖର k ରେ ପରିଣତ ହୁଏ ଯଦି ଆମେ ଏଠାରେ ବିଚାର କରିବା ତେବେ ମୁଁ ଏହି ସମସ୍ତ n ଆଇଟମକୁ ଭିନ୍ନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିଛି କିନ୍ତୁ ଏକ ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ଯେ କିଛି ଆଇଟମ ଭିନ୍ନ ହୋଇନପାରେ | ଏହି ଫର୍ମୁଲାକୁ k ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର n ବସ୍ତୁର ଆ ଅଲଗା ଅଲଗା ଅଲଗା ଅଲଗା ଅଲଗା ଅଲଗା ଅଲଗା

